

UŽDAROSIOS AKCINĖS BENDROVĖS „GARGŽDŲ TURGUS“ KORUPCIJOS PREVENCIJOS 2020 – 2022 METŲ PROGRAMA

I SKYRIUS BENDROSIOS PROGRAMOS NUOSTATOS

1. Uždaroji akcinė bendrovė „Gargždų turgus“ (toliau – Bendrovė) korupcijos prevencijos 2020-2022 metų programa (toliau - Programa) parengta vadovaujantis Lietuvos Respublikos korupcijos prevencijos įstatymu, Lietuvos Respublikos nacionaline kovos su korupcija 2015-2025 metų programa, patvirtinta Lietuvos Respublikos Seimo 2015 m. kovo 10 d. nutarimu Nr. IX-1537, Lietuvos Respublikos nacionalinės kovos su korupcija 2015-2025 metų programos įgyvendinimo 2015-2019 metų tarpinstituciniu veiklos planu, Klaipėdos rajono savivaldybės tarybos 2019 m. gruodžio 19 d. sprendimu Nr. T11-422 patvirtinta Klaipėdos rajono savivaldybės 2020-2022 metų korupcijos prevencijos programa ir Klaipėdos rajono savivaldybės korupcijos prevencijos 2020-2022 metų programos įgyvendinimo priemonių planu bei kitais teisės aktais, reglamentuojančiais korupcijos prevenciją.

2. Šioje Programoje vartojamos sąvokos suprantamos taip, kaip apibrėžiamos 1 punkte nurodytuose teisės aktuose.

3. Programa skirta korupcijos prevencijai UAB „Gargždų turgus“.

4. Programą įgyvendina Bendrovės atsakingi darbuotojai bei direktorius.

5. Programos veiklos kryptys - korupcijos prevencija, antikorupcinis švietimas, informavimas.

6. Programa parengta dviejų metų laikotarpiui.

7. Programa grindžiama korupcijos prevencija, Bendrovės darbuotojų ir visuomenės antikorupciniu švietimu ir mokymu, siekiant kompleksiskai šalinti šio neigiamo socialinio reiškimo priežastis ir sąlygas.

II SKYRIUS BENDROVĖS VEIKLOS SITUACIJOS ANALIZĖ ANTIKORUPCINIŲ POŽIŪRIU

8. „Transparency International“ (TI) Korupcijos suvokimo indekso (KSI) 2019 m. tyrime Lietuvai skyrė 60 balus iš 100 galimų ir 35 vietą 180 šalių sąrašė. Lietuva tarp 28 Europos Sąjungos valstybių narių, skirta 15-16 vieta.

9. Pagal Lietuvos Respublikos specialiųjų tyrimų tarnybos užsakytą, UAB „Vilmorus“ atliktą 2019 m. Lietuvos korupcijos žemėlapių tyrimą, 36 proc. gyventojų ir 32 proc. įmonių vadovų korupciją laiko rimta problema Lietuvoje – tarp kitų problemų korupcija atsidūrė 4 vietoje (po mažų atlyginimų, kylančių kainų ir emigracijos).

2019 m. fiksuoti geriausi korupcijos masto pokyčio vertinimai visose visuomenės grupėse. Kad korupcijos mastai per 5 metus išaugo mano 20 proc. Lietuvos gyventojų – tai yra 3 kartus mažiau nei 2008 m., kai taip manančių buvo 77 proc. Savo ruožtu vertinančių, kad korupcijos mastai sumažėjo yra daugiau – 26 proc. Įmonių vadovų ir valstybės tarnautojų atsakymai taip pat yra pozityviausi nuo stebėsenos pradžios. Pavyzdžiui, jeigu 2007 m. net 55 proc. įmonių vadovų nurodė, kad korupcijos mastai per 5 metus išaugo, tai 2019 m. tokių buvo tik 12 proc. Savo ruožtu valstybės tarnautojų, nurodžiusių korupcijos masto padidėjimą, 2011 m. buvo 40 proc., o 2019 m. – 7 proc.

Vertindami, kaip keisis korupcijos mastas ateityje, tarp gyventojų didesnę dalį sudaro optimistai, tikintys, kad korupcijos mastas ir toliau mažės (29 proc.), negu pesimistai (11 proc.) – tai geriausias rezultatas nuo stebėsenos pradžios.

Dauguma gyventojų (61 proc.) mano, kad kyšis padeda spręsti problemas. Tačiau ši dalis nuosekliai mažėja nuo 2002 m.

Per 2019 metais (per 12 mėnesių) kyšį yra davę 10 proc. gyventojų, 5. proc. verslo atstovų – tai taip pat geriausias rezultatas nuo 2005 m., kai gyventojų davusių kyšį buvo kone tris kartus daugiau (27 proc.), o verslo atstovų – keturis kartus daugiau (20 proc.). Valstybės tarnautojų, nurodžiusių davus kyšį 2019 m., buvo 2 proc., kuomet 2011 m. – 19 proc.

Gyventojams didžiausia tikimybė susidurti su kyšio prievartavimu ir duoti kyšį išlieka lankantis respublikinėse, miestų ir rajonų ligoninėse. Tačiau lyginant su ankstesniais metais, kyšininkavimo patirtis šiose įstaigose sumažėjo. Tyrimo duomenimis, taip pat sumažėjo korupcinė patirtis kelių policijoje, savivaldybėse, greitosios pagalbos stotyse, poliklinikose.

10. Laisvosios rinkos instituto 2019 metų vertinimu Klaipėdos rajono savivaldybė, surinkusi 73 balus iš 100, mažųjų savivaldybių indekse užėmė 1 vietą. Visos sritys įvertintos geriau nei vidutiniškai.

11. Bendrovė antikorporciniu požiūriu nepatenka į didelę grėsmę skaidrumui keliančias įstaigas, t.y. Bendrovėje vykdoma veikla gyventojams nesukeliama minčių apie korupciją, tačiau, Bendrovė, kaip atsakinga Klaipėdos rajono savivaldybės įmonė, turi prisidėti prie savivaldybės kovos su korupcija, imdamasi priemonių, kurių pagrindu gerėtų ir skaidrėtų Bendrovės veiklos sritys, bet būtų gerinamas ir visos savivaldybės įvaizdis. Kartu Bendrovė turi imtis švietimo iniciatyvų siekiant prisidėti prie savivaldybės skaidrumo, gyventojų korupcijos prevencijos suvokimo ir žinių gerinimo.

III SKYRIUS PROGRAMOS TIKSLAI IR UŽDAVINIAI

12. Programos *tiksai*:

12.1. atpažinti ir tinkamai valdyti korupcijos rizikas Bendrovėje;

12.2. siekti didesnio sprendimų ir procedūrų skaidrumo, viešumo, atskaitingumo visuomenei Bendrovės veiklos srityse.

13. Programos *uždaviniai*:

13.1. atsakingų asmenų korupcijos prevencijos srityje paskyrimas ir esminių elgesio taisyklių Bendrovės darbuotojams įtvirtinimas;

13.2. Bendrovės veiklos sričių, kuriose yra didelė korupcijos pasireiškimo tikimybė, nustatymas;

13.3. efektyvus numatytų priemonių įgyvendinimas;

13.4. Bendrovės priimamų sprendimų skaidrumo užtikrinimas;

13.5. Bendrovės darbuotojų švietimas korupcijos prevencijos temomis;

13.6. pirkimų procedūrų metu priimamų sprendimų skaidrumo didinimas;

13.7. informacijos apie Bendrovės vykdomą veiklą viešinimas visuomenei.

IV SKYRIUS PROGRAMOS TIKSLŲ IR UŽDAVINIŲ VERTINIMO KRITERIJAI

14. Programos tikslų ir uždavinių vertinimo kriterijai nustatomi vadovaujantis kokybės ir kiekybės rodikliais.

15. Programos uždavinių *kokybiniai* vertinimo kriterijai:

15.1. paskirtas asmuo, vykdamas korupcijos prevenciją ir kontrolę;

15.2. patvirtintas korupcijos prevencijos priemonių įgyvendinimo tvarkos aprašas;

15.3. Bendrovės darbuotojų korupcijos suvokimo lygio mažėjimas (pagal metinius tyrimų duomenis);

15.4. darbuotojų kvalifikacijos ir specialiųjų žinių korupcijos prevencijos tematika lygio augimas (pagal metinius tyrimų duomenis);

15.5. Bendrovės veiklos skaidrinimas priimant aiškias pareigas ir atsakomybę darbuotojams nustatančius teisės aktus, tvarkas.

16. Programos uždavinių *kiekybiniai* vertinimo kriterijai:

16.1. įvykdytų/neįvykdytų Programos įgyvendinimo priemonių skaičius;

16.2. nustatytų pažeidimų skaičius;

16.3. įvykusių mokymų skaičius, mokymuose dalyvavusių darbuotojų skaičius;

16.4. bendradarbiavimo su Specialiųjų tyrimų tarnyba atvejų skaičius;

16.5. surengtų mokymų antikorupcine tematika skaičius;

16.6. didėjančiu nepakantumu korupcijai, tai yra oficialių ir anonimiškų pranešimų apie korupcinio pobūdžio nusikaltimus skaičiaus didėjimu;

16.7. skundų dėl Bendrovės veiklos mažėjimu.

V SKYRIUS

PROGRAMOS ĮGYVENDINIMAS STEBĖSENA, VERTINIMAS, ATSKAITOMYBĖ, KONTROLĖ, KEITIMAS, PILDYMAS IR ATNAUJINIMAS

17. Programai įgyvendinti sudaromas Programos įgyvendinimo priemonių planas, kurį tvirtina Bendrovės direktorius. Plano vykdymo kontrolę atlieka Bendrovės direktoriaus įsakymu įgaliotas asmuo, atsakingas už Bendrovės korupcijos prevencijos priemonių įgyvendinimo plano vykdymą ir kontrolę. Plane nurodytų korupcijos prevencijos Programos įgyvendinimo priemonių įvykdymo laikotarpis sutampa su Programos įgyvendinimo pradžia ir pabaiga.

18. Programos įgyvendinimą, stebėseną (monitoringą), vertinimą, atskaitomybę, kontrolę, keitimą pildymą ir atnaujinimą reglamentuoja Bendrovės direktoriaus įsakymu patvirtintas korupcijos prevencijos tvarkos aprašas.

VII SKYRIUS

BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

19. Programa įgyvendinama pagal priemonių planą.

20. Už konkrečių priemonių įgyvendinimą atsako plane nurodyti atsakingi asmenys.